

Cine este Duhul Sfânt?

Întrebări Cruciale

R.C. SPROUL

Cine este Duhul Sfânt?

Cine este Duhul Sfânt?

R.C. SPROUL

CINE ESTE DUHUL SFÂNT?

R.C. Sproul

© 2018 Asociația MAGNA GRATIA. Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă în orice formă și prin orice mijloace – electronice, mecanice, prin fotocopiere, microfilmare, înregistrare sau alt fel – cu excepția unor citate scurte în recenzii, fără permisiunea prealabilă a deținătorului drepturilor de autor.

Copyright © 2012 by R.C. Sproul. Originally published by Reformation Trust Publishing, a division of Ligonier Ministries. All rights reserved.

Tradus și publicat cu permisiune. Publicată în original sub titlul *Who is the Holy Spirit?* de Ligonier Ministries (2012).

Traducerea: Asociația MAGNA GRATIA. Asociația MAGNA GRATIA nu susține în mod necesar toate punctele de vedere ale autorilor pe care îi traduce și/sau publică. Dacă nu este precizat altfel în text, citatele biblice sunt preluate din Biblia Cornilescu, ediția revizuită. Drepturi de autor British and Foreign Bible Society (BFBS) și Societatea Biblică Interconfesională din România (SBIR) 1924, 2016. Folosit cu permisiune.

Design copertă: Ligonier Creative, Asociația MAGNA GRATIA

RESPECTAȚI DREPTURILE DE AUTOR!

Este interzis în mod expres:

imprimarea cărții indiferent de modalitatea de folosire, indiferent de scop și de modalitatea de imprimare, inclusiv imprimarea profesională (la tipografie, indiferent dacă produsul este comercializat sau nu);

stocarea fișierelor oricărei cărți pe bloguri, pagini de internet, portaluri sau transmiterea pe cale electronică, altfel decât a link-urilor către website-ul MAGNA GRATIA.

copierea și republicarea a peste 250 de semne/publicație pe alte portaluri, pagini de internet, bloguri, în publicații tipărite sau în preddici, prezentări, conferințe etc.

producția și/sau distribuția de opere derivate (ex. audiobook, clipuri video, videoblog, broșuri, alte publicații etc.) care conțin, parțial sau integral, material din această publicație, indiferent dacă opera derivată este comercializată sau nu.

Citiți politica integrală de copyright la adresa: magnagratia.org/copyright.html

Asociația MAGNA GRATIA

Str. Liliacului nr.26,

Dascălu-Ilfov 077075

Email: contact@magnagratia.org

Internet: www.magnagratia.org

CUPRINS

Prefață	7
Capitolul 1. A treia Persoană	11
Capitolul 2. Dătătorul de viață	19
Capitolul 3. Apărătorul	31
Capitolul 4. Sfințitorul	39
Capitolul 5. Cel ce dă ungera	51
Capitolul 6. Cel ce iluminează	65
Despre autor	75

PREFAȚĂ

Când am devenit creștin, în Septembrie 1957, m-am descoperit într-o dilemă serioasă. Mă logodisem, dar când i-am spus logodnicei mele despre convertirea mea, ea a crezut că mi-am pierdut mințile. Și nu doar că acest lucru era suficient de deranjant, ci am și aflat dintr-o dată că n-ar fi trebuit să mă căsătoresc cu o fată necredincioasă, așa că am început să mă gândesc dacă puteam într-adevăr să mă căsătoresc cu femeia pe care o iubeam. Au trecut astfel mai multe luni fără a avea o rezolvare la această dilemă.

Așa a trecut iarna și ne-am apropiat de vacanța de primăvară. Logodnica mea a planificat să meargă de la colegiul unde studia în Pittsburgh, la părinții ei, dar eu am convins-o să oprească puțin pe la colegiul meu, să participe la un studiu biblic în campus, alături de mine, apoi să rămână peste noapte în dormitorul fetelor. Nu îmi pot aminti nicio altă perioadă când să fi petrecut mai mult timp rugându-mă. În esență, mai toată ziua am alocat-o rugăciunii pe genunchi, înainte ca ea să sosească, rugându-L pe Dumnezeu să lucreze în viața ei. Am ajuns la concluzia că, dacă ea nu avea să devină creștină în curând, trebuia să rup logodna, chiar dacă nu îmi doream deloc acest lucru.

Am mers în acea seară la întâlnirea de studiu biblic și ea a stat acolo, ascultând tot ce s-a spus fără a spune o vorbă. După aceea, am condus-o la dormitorul fetelor, dar ea a rămas la fel de tăcută. Totuși, în dimineața următoare, când am întâlnit-o, a ieșit din dormitor de parcă zbura. Mi-a spus că nu prea a putut să doarmă, întrucât ceva special se petrecuse în viața ei în seara de dinainte. De-a lungul nopții s-a tot trezit, oprindu-se și punându-și întrebarea: „Încă mai am mântuirea?” De fiecare dată și-a răspuns afirmativ și s-a întors pe cealaltă parte, pentru a adormi. Ea fusese convertită la Hristos prin acel studiu al Scripturilor din seara anterioară.

Una dintre cele mai clare amintiri ale acelei dimineți minunate a fost momentul când ne-am urcat în mașină. În timp ce ea povestea despre experiența ei, m-a privit cu mare încântare și mi-a spus: „Acum știu cine este Duhul Sfânt”. Evident, ea participase la serviciile bisericii ani la rând. Auzise menționându-se des despre Duhul Sfânt. Auzise binecuvântarea pronunțată în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt. Și totuși acum, pentru prima dată, ea a cunoscut cine este Duhul cu adevărat.

Afirmația aceea făcută de logodnica mea, care acum îmi este soție, este una foarte importantă. Observați că ea a spus, “Acum știu *cine* este Duhul Sfânt”, nu „acum știu *ce* este Duhul Sfânt”. În convertirea ei, ea a

făcut o tranziție de la a înțelege creștinismul printr-o cunoaștere abstractă la înțelegerea lui în termenii unei relații personale cu Dumnezeu. Iar unul dintre primele adevăruri pe care ea le-a înțeles a fost că Duhul Sfânt este o Persoană, nu un obiect sau lucru.

Este extrem de important ca toți creștinii să cunoască cine este Duhul Sfânt și să înțeleagă ceva din rolul vital pe care El îl joacă în viețile lor. Iată motivul pentru care am scris această carte. Fără îndoială, învățătura biblică pe tema Duhului Sfânt este cu mult mai detaliată decât ar putea fi tratată într-o carte de dimensiunile acesteia. Totuși, prin această carte mi-am propus să ofer, într-un mod simplu, cele mai elementare răspunsuri la întrebările legate de cine este Duhul Sfânt, apoi să analizez pe scurt unele dintre cele mai importante roluri pe care El le joacă în viețile credincioșilor. Dacă doriți o analiză mai detaliată, vă încurajez să citiți o altă carte a mea, intitulată *The Mystery of the Holy Spirit*¹.

Mă rog ca această scurtă prezentare a învățaturii biblice despre Duhul Sfânt să vă atragă într-o relație mai profundă cu Dumnezeul pe care Îl iubiți și slujiți, cu Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.

¹ *The Mystery of the Holy Spirit*, Christian Focus Publication, rev. ed., 2014.

Capitolul 1

A TREIA PERSOANĂ

Creștini fiind, noi ne însușim o formulă istorică privitoare la ființa lui Dumnezeu. Noi spunem că „Dumnezeu este unul în esență și trei în Persoană”. Cu alte cuvinte, Dumnezeu este Triunic, El este o Trinitate. Asta înseamnă că există trei Persoane în Dumnezeire. Aceste Persoane sunt înțelese în teologie ca fiind personaje distincte. Diferențele între cele trei Persoane, adică între Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, sunt diferențe reale, dar nu de esență.

Cu alte cuvinte, există o singură esență în Dumnezeire, nu trei. În experiența noastră de viață, ca ființe omenești, fiecare persoană pe care o întâlnim este o ființă separată. O persoană înseamnă o ființă, și vice-versa. Totuși, în Dumnezeire există o singură Ființă, cu trei Persoane. Trebuie să reținem această distincție, așa încât să nu alunecăm într-o formă de politeism, văzând cele trei Persoane ale Dumnezeirii ca fiind trei Ființe care sunt trei zei separați.

Niciunul dintre noi nu poate pătrunde în profunzimea Trinității într-un mod cuprinzător, dar putem face măcar câțiva pași mărunți spre a o înțelege mai

bine. În acest sens, cred că ne vor ajuta termenii *existență* și *subzistență*.

EXISTENȚĂ ȘI SUBZISTENȚĂ

Unul dintre jocurile pe care obișnuiam să îl joc cu studenții de la seminar consta în a-i întreba, „Există Dumnezeu?” Ei aveau să răspundă rapid, „Evident, Dumnezeu există”. Le răspundeam atunci „Nu, Dumnezeu nu există”, și era întotdeauna distractiv să vezi privirile îngrozite care își făceau loc pe fețele lor în momentul în care se întrebau dacă nu cumva profesorul lor abandonase creștinismul și își lepădase credința. Dar le arătam imediat îndurare și le explicam că tot ceea ce făceam era să le propun un mic joc filozofic prin a presupune că Dumnezeu nu există.

Cuvântul *există* provine din termenul latin *existare*, care are sensul de „a ieși în evidență”. Așadar, literalmente, cuvântul *există* are sensul de *a ieși în evidență*. Asta nu înseamnă în mod necesar că, dacă tu exiști, atunci ieși cu ceva în evidență prin ceea ce faci. Întrebarea evidentă este – „De unde anume iese o ființă existentă în evidență?”

Ideea de existență își are rădăcinile în filosofia antică, când filozofii erau foarte preocupați de chestiunea ființei. Evident, și noi ne preocupăm de acest lucru și, în fapt, când facem deosebire între Dumnezeu și noi, Îl identificăm pe El ca ființa Supremă și pe noi ca ființe omenești.

Cu toate acestea, acea deosebire nu este foarte precisă. Ambele descrieri folosesc cuvântul *ființă*, așa că trebuie să privim la calificativele adjectivale pentru a descoperi diferența între Dumnezeu și noi: El este suprem, iar noi suntem omenești. În realitate, diferența uriașă dintre Dumnezeu și om stă în însăși ființa Lui. Dumnezeu este Ființă pură, o Ființă care Își are viața veșnică în și prin Sine. O ființă omenească este creată, este o ființă a cărei existență depinde moment de moment de puterea Ființei supreme. Ființa lui Dumnezeu nu este dependentă de nimic și nu derivă din nimic. El are puterea de a fi în și din Sine.

Când filozofii din vechime vorbeau despre existență, folosind termenul latin care avea sensul de a ieși în evidență, ei voiau să spună că a exista înseamnă să ieși în evidență ca ființă. Ce sens avea acest lucru? Imaginați-vă două cercuri care nu se suprapun. Primul cerc este etichetat „ființă”, iar cel de-al doilea „neființă”, care este un termen cu sensul de „nimic”. Acum imaginați-vă o linie între cele două cercuri, cu capetele ei întinzându-se de la unul către celălalt. Unul dintre capete ajunge la cercul etichetat „ființă”, iar celălalt ajunge la cercul etichetat „neființă”. Aceasta este imaginea umanității. Noi avem ființă, dar în același timp ne aflăm întotdeauna la un singur pas depărtare de neființă. Singura modalitate prin care putem continua să existăm este să ne păstrăm conexiunea la cercul etichetat „ființă”, căci

acel cerc Îl reprezintă pe Acela în care, așa cum apostolul Pavel spunea, „avem viața, mișcarea și ființa” (Faptele Apostolilor 17:28) – adică Dumnezeu. Dar chiar dacă provenim din acea Ființă și suntem susținuți prin acea Ființă, noi suntem la un singur pas de neființă.

Linia noastră imaginară este o reprezentare a ceea ce filozofii aveau în minte atunci când vorbeau despre a ieși în evidență ca ființă. Am putea spune că oamenii sunt în starea de „devenire”. Noi participăm la un proces de schimbare. Ceea ce suntem astăzi este diferit de ceea ce eram ieri și de ceea ce vom fi mâine, dacă ne gândim doar la faptul că îmbătrânim cu 24 de ore de-a lungul unei zile față de ziua anterioară. Tocmai această fațetă a umanității, schimbarea, este ceea ce definește existența noastră. Schimbarea, nașterea, decăderea, creșterea și îmbătrânirea sunt toate trăsături ale vieților noastre. Spre deosebire de noi, Dumnezeu este veșnic constant. El este același ieri, și azi și în veci.

Pe scurt, atunci când filozofii vorbeau despre existență, ei defineau ce înseamnă să fii o făptură creată. Așadar, când fac acel mic joc filozofic cu studenții mei de la seminar, când afirm că Dumnezeu nu există, nu mă refer la ideea că nu ar exista Dumnezeu. Eu doar vreau să spun că Dumnezeu nu este o ființă creată. El nu este legat de timp și spațiu, nu este expus schimbării, concepției și decăderii. El este întotdeauna și veșnic ceea ce El este. El este acel „EU SUNT”.

Când vorbim despre Persoanele Dumnezeirii, în mod obișnuit noi nu folosim termenul *existență*, ci folosim cuvântul *subzistență*. Care este diferența dintre cele două cuvinte? În mod obișnuit, noi folosim termenul *subzistență* în vocabularul nostru când vorbim despre cineva care trăiește în sărăcie. Vorbim despre venit de subzistență, adică un salariu mic, sau despre o dietă de subzistență, atunci când sunt asigurați doar nutrienții de bază. Observați însă că acest cuvânt include prefixul *sub-*. Așadar, subzistența are sensul de existență sub altceva. Această idee este conținută implicit în conceptul de Trinitate. Dumnezeu este o singură Ființă având trei subzistențe, cu trei Persoane distincte. Ele subzistă în cadrul Ființei lui Dumnezeu.

NATURA PERSONALĂ A DUHULUI SFÂNT

Faptul că Duhul Sfânt este o Persoană se poate vedea în Scriptură într-o mulțime de modalități. Una dintre dovezile primare ține de faptul că Biblia folosește permanent și consecvent pronume personale când se referă la El. De asemenea, El face lucruri care sunt asociate unei persoane. El dă învățătură, conduce, călăuzește, este întristat, ne convinge de păcat și multe altele. Obiectele impersonale nu se pot comporta în felul acesta. Doar o persoană poate să facă aceste lucruri. Dar Duhul Sfânt este ilustrat în Scriptură nu doar ca o Persoană, ci și ca o Persoană pe deplin divină. Putem vedea

acest lucru într-o relatare tulburătoare din cartea Faptelor Apostolilor:

Dar un om, numit Anania, a vândut o moșioară, cu nevastă-sa Safira, și a oprit o parte din preț, cu știrea nevestei lui; apoi a adus partea cealaltă, și a pus-o la picioarele apostolilor. Petru i-a zis: „Anania, pentru ce ți-a umplut Satana inima ca să minți pe Duhul Sfânt, și să ascunzi o parte din prețul moșioarei? Dacă n-o vindeai, nu rămânea ea a ta? Și, după ce ai vândut-o, nu puteai să faci ce vrei cu prețul ei? Cum s-a putut naște un astfel de gând în inima ta? N-ai mințit pe oameni, ci pe Dumnezeu” (Faptele Apostolilor 5:1-4).

Păcatul lui Anania și Safira era că ei pretindeau că donația lor față de biserică fusese mai mare decât în realitate. Ei mințiseră cu privire la natura darului pe care îl făceau lui Dumnezeu. Eu cred că Petru era mai preocupat de starea sufletelor lor decât de banii pe care îi dădeau pentru a contribui la cauza misiunii.

Totuși, observați cuvintele de mustrare făcute de Petru lui Anania și Safira. El a început prin a întreba: „Anania, pentru ce ți-a umplut Satana inima ca să minți pe Duhul Sfânt?”, dar a concluzionat spunând, „N-ai mințit pe oameni, ci pe Dumnezeu”.

Așadar, minciuna pe care Anania a spus-o față de Duhul Sfânt a fost în realitate o minciună față de Dumnezeu. Implicația clară este că Duhul Sfânt este Dumnezeu.

ATRIBUTELE ȘI LUCRĂRILE LUI DUMNEZEU

Mai mult, Noul Testament Îl descrie adesea pe Duhul Sfânt ca având atribute care sunt în mod clar divine. De exemplu, Duhul Sfânt este veșnic (Evrei 9:14) și omniscient (1 Corinteni 2:10-11). Ambele sunt atribute ale lui Dumnezeu. Mai mult, ele sunt atribute netransmisibile, atribute pe care Dumnezeu nu le poate împărți cu omul.

Vedem în Scriptură că Duhul Sfânt este părtaș lucrărilor trinitariene ale creației și răscumpărării. Geneza 1 ne arată că Tatăl a poruncit lumii să fie creată. Noul Testament ne arată că agentul prin care Tatăl a adus în ființă universul era *Logosul*, cea de-a doua Persoană a Trinității, anume Domnul nostru Isus Hristos: „Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El” (Ioan 1:3). Totuși, și Duhul Sfânt a fost implicat în lucrarea creației: „Duhul lui Dumnezeu se mișca pe deasupra apelor” (Geneza 1:2). Viața a apărut din această lucrare plină de putere a Duhului Sfânt.

Un lucru și mai important este că răscumpărarea este, la rândul ei, o lucrare a Sfintei Treimi. Tatăl L-a trimis pe Fiul în lume (1 Ioan 4:14). Fiul a făcut toată lucrarea care era necesară pentru mântuirea noastră – trăind o viață de ascultare perfectă și murind pentru a satisface într-un mod perfect dreptatea lui Dumnezeu pentru noi (Filipeni 3:9; 1 Corinteni 15:3). Totuși, niciunul dintre aceste lucruri nu ne poate fi de folos câtă

vreme nu sunt aplicate personal în viețile noastre. De aceea, Tatăl și Fiul L-au trimis pe Duhul Sfânt în lume pentru a aplica mântuirea în viețile noastre (Ioan 15:26; Galateni 4:6). Rolul esențial și prioritar al Duhului Sfânt în Noul Testament este acela de a aplica lucrarea lui Hristos în viețile credincioșilor.

Știi cine este Duhul Sfânt? Înțelegi Duhul Sfânt în termenii unei relații personale? Sau Duhul Sfânt rămâne pentru tine un concept vag, încetșosat și abstract, ori o forță iluzorie și amorfă? Forțele, în ele însele, sunt lipsite de personalitate. Totuși, Duhul Sfânt nu este pur și simplu o forță abstractă. El este o Persoană care dă putere poporului lui Dumnezeu să trăiască viața creștină. În următoarele câteva capitole, ne vom îndrepta atenția către unele dintre modalitățile concrete prin care El împlinește această misiune în viețile noastre.

Capitolul 2

DĂTĂTORUL DE VIAȚĂ

În decursul campaniei pentru alegerile prezidențiale din Statele Unite din anul 1976, Jimmy Carter a vorbit despre faptul că fusese „născut din nou”. În aceeași perioadă, Charles Colson, care fusese consultantul președintelui Nixon, a publicat o carte în care prezenta convertirea lui la Hristos. Titlul ei era pur și simplu *Born-again* [rom. Născut din nou, n.tr.]. Dintr-o dată, a fost catapultată la nivel național o expresie care fusese răspândită doar printre creștinii evanghelici.

De atunci încoace, expresia „născut din nou” a fost adoptată și utilizată pentru tot felul de lucruri care n-au nimic de-a face cu acea convertire spirituală pe care o aveau în minte Carter și Colson. De exemplu, un atlet care experimentează o revenire în cariera lui poate fi descris în ceea ce privește abilitățile lui ca și cum ar fi fost „născut din nou”. Din cauza faptului că a fost folosită frecvent și greșit, această expresie importantă și-a pierdut sensul adevărat, care a trecut în obscuritate. Ideea de a fi născut din nou, de a avea parte de o renaștere spirituală,

provine direct din învățătura lui Hristos. Putem descoperi această învățătură în capitolul 3 din Evanghelia după Ioan, unde el relatează o întâlnire ce a avut loc între Isus și un lider evreu pe nume Nicodim.

Ioan scrie: „Între Farisei era un om cu numele Nicodim, un fruntaș al Iudeilor. Acesta a venit la Isus, noaptea, și I-a zis: „Învățătorule, știm că ești un Învățător venit de la Dumnezeu; căci nimeni nu poate face semnele pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el” (v. 1-2). Nicodim a venit la Isus în timpul nopții, probabil pentru că nu voia să fie văzut alături de El, dar a venit la Isus flatându-L, complimentându-L pe Isus cu ideea că este „un Învățător venit de la Dumnezeu”.

Cu toate acestea, Isus l-a întrerupt și i-a spus: „Adevărat, adevărat îți spun că, dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu” (v. 3). Isus a spus că nașterea din nou este o condiție necesară pentru intrarea în Împărăția lui Dumnezeu. Ea este acel *sine qua non*² al creștinismului. Dacă nu ești regenerat (născut din nou), nu poți intra în Împărăția lui Dumnezeu.

Nicodim nu l-a înțeles, căci a interpretat cuvintele lui Isus într-o modalitate strict fizică. El a întrebat: „Cum se poate naște un om bătrân? Poate el să intre a doua oară în pântecele maicii sale, și să se nască?” (v.

² *sine qua non* – condiție absolut necesară, n.tr.

4). Isus i-a răspuns pentru a doua oară și i-a spus: „Adevărat, adevărat îți spun, că, dacă nu se naște cineva din apă și din Duh, nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu” (v. 5). Așadar, ideea nașterii din nou sau a experimentării renașterii n-a fost inventată de Jimmy Carter, Chuck Colson sau alți creștini evanghelici, în general. Ea se găsește în învățătura lui Isus Hristos. Această învățătură este extrem de importantă, întrucât în ea se menționează condiția necesară pentru intrarea în Împărăția lui Dumnezeu.

Mă simt întrucâtva deranjat când aud o persoană spunând, „Eu sunt un creștin născut din nou”. Ce ar fi greșit într-o astfel de afirmație? Ei bine, ce altfel de creștini ar putea exista? Dacă nașterea din nou este absolut necesară pentru a intra în Împărăția lui Dumnezeu, așa cum a spus Isus, nu poate exista ideea de creștin care *nu* este născut din nou. A spune „creștin născut din nou” este ca și cum ai vrea să spui „creștin creștin”. Aceasta este o expresie redundantă, un fel de pleonasm teologic.

Pe de altă parte, este oare posibil să existe oameni care sunt „necreștini născuți din nou”? I-am auzit pe unii spunând „eu sunt musulman născut din nou”, sau „budist născut din nou”. Aș vrea să le spun că, dacă ei sunt născuți din nou în sensul Noului Testament, acești oameni nu mai sunt musulmani sau budiști. Singurii oameni care sunt cu adevărat născuți din nou sunt creștinii.

DE LA MOARTE LA VIAȚĂ SPIRITUALĂ

Este foarte important să avem o înțelegere corectă asupra lucrării Duhului Sfânt în nașterea din nou spirituală. Unul dintre cele mai bune pasaje ale Scripturii de unde putem căpăta o astfel de înțelegere este cel de-al doilea capitol al Epistolei apostolului Pavel către Efeseni. Acolo citim următoarele:

„Voi erați morți în greșelile și în păcatele voastre, în care trăiați odinioară, după mersul lumii aces-teia, după domnul puterii văzduhului, a duhului care lucrează acum în fiii neascultării. Între ei eram și noi toți odinioară, când trăiam în poftele firii noastre pământești, când făceam voile firii pămân-tești și ale gândurilor noastre, și eram din fire copii ai mâniei, ca și ceilalți. Dar Dumnezeu, care este bogat în îndurare, pentru dragostea cea mare cu care ne-a iubit, măcar că eram morți în greșelile noastre, ne-a adus la viață împreună cu Hristos (prin har sunteți mântuiți). El ne-a înviat împreună, și ne-a pus să ședem împreună în locurile ce-rești, în Hristos Isus” (v. 1-6).

Limbajul și ilustrațiile pe care apostolul le folosește în acest pasaj au de-a face cu viața și moartea. El afirmă că cei ce sunt creștini au fost „înviați”. Dar dacă ei sunt vii acum, cum erau anterior? Ei bine, erau „morți în greșeli și păcate”. Astfel, Pavel vorbește despre un anume fel de înviere, o transformare a oamenilor care sunt morți la o viață nouă.

Trebuie să înțelegem felul de moarte avut în vedere aici. Pavel nu vorbește despre o înviere trupească, pentru că nu vorbește despre oameni care sunt morți fizic. Oamenii care au fost înviați prin Duhul Sfânt trăiau, erau niște ființe care respirau biologic înainte de a experimenta nașterea din nou. Înainte să devin creștin, inima mea bătea, plămâni se umpleau și se goleau în mod repetat, iar creierul era activ, chiar dacă profesorii mei se mirau uneori de gogomăniile pe care le spuneam la lecții. Cu toate acestea, eram mort spiritual. Eram mort față de lucrurile lui Dumnezeu, pentru că existam complet și total în ceea ce Isus și apostolii denumeau „firea pământească”.

În conversația Lui cu Nicodim, după ce i-a explicat că nimeni nu poate intra în Împărăția lui Dumnezeu dacă nu este născut din apă și din Duh, Isus a continuat spunând: „Ce este născut din carne, este carne, și ce este născut din Duh, este duh. Nu te mira că ți-am zis: „Trebuie să vă nașteți din nou. Vântul suflă încotro vrea, și-i auzi vuietul; dar nu știi de unde vine, nici încotro merge. Tot așa este cu oricine este născut din Duhul” (Ioan 3:6-8).

În acest pasaj, Isus face deosebirea între puterea Duhului Sfânt și puterea trupului omenesc. El spune că, „ce este născut din carne este carne”. Este vorba despre oameni, căci Isus nu se referea la faptul că ființele omenesti se nasc cu trupuri fizice, ci la faptul că ei se nasc

căzuți în păcat. Asta înseamnă că nu au viață spirituală. De aceea, ei se nasc morți spiritual.

Este posibil să nu existe nimic din întreaga Scriptură care să fie mai respingător pentru omul modern cum este afirmația ei că fiecare ființă omenească se naște în stare de moarte spirituală. Această idee este respingătoare chiar și pentru comunitatea creștină, în general. Majoritatea celor ce pretind că sunt creștini recunosc că există un anumit defect în rasa omenească, că noi toți suntem păcătoși și că nimeni nu este perfect.

Totuși, nici măcar un singur creștin dintr-o sută nu crede cu adevărat că fiecare ființă omenească este deja moartă spiritual când el sau ea vine în această lume. Până și Billy Graham obișnuia să vorbească despre omul firesc ca fiind bolnav spiritual, așa încât el este 99% mort, dar niciodată n-a spus că omul este sută la sută mort. Atât de răspândită este respingerea acestei idei, încât unii dintre cei mai de seamă teologi ai creștinismului sunt chiar dispuși să o contrazică. Ei nu acceptă ideea unei morți spirituale totale.

Totuși, exact acest lucru este afirmat de către Pavel cu toată claritatea. Noi suntem de la bun început morți spiritual – nu doar slabi, bolnăvicioși, loviți puternic de boală sau chiar în comă. Nu există nicio bătaie de inimă spirituală, nicio respirație spirituală și nicio activitate spirituală a creierului. Noi suntem născuți ca

niște avortoni spiritual, și așa rămânem atâta vreme cât Dumnezeu Duhul Sfânt nu ne înviază.

PE URMELE UNUI PRINȚ

Pavel le spune efesenilor, „Voi erați morți în greșelile și în păcatele voastre, în care trăiați odinioară, după mersul lumii acesteia, după domnul [prințul, cf. ESV] puterii văzduhului” (v. 1-2). Este adevărat că el se adresează creștinilor, dar toți creștinii au fost necreștini la un anumit moment în viețile lor, iar toți necreștinii dovedesc un model anume de comportament în viețile lor. Pavel spune că cei ce sunt morți spiritual urmează un curs al vieții și merg pe urmele unui anume prinț.

În Romani 3, Pavel scrie: „Nu este nici un om neprihănit, niciunul măcar. Nu este nici unul care să aibă pricepere. Nu este nici unul care să caute cu tot dinadinsul pe Dumnezeu. Toți s-au abătut, și au ajuns niște ne-trebnici. Nu este niciunul care să facă binele, niciunul măcar” (v. 10b-12). El spune că toți „s-au abătut”, că fiecare a luat-o pe calea greșită. Dacă, prin natura noastră, nu Îl căutăm pe Dumnezeu, nu trebuie să ne surprindă că o luăm pe o cale ce merge tot mai departe de Dumnezeu. Este fascinant pentru mine faptul că, în Noul Testament, ucenicii lui Hristos nu se referă la ei înșiși cu termenul „creștini”. Ei au fost pentru prima dată denumiți creștini în Antiohia (Faptele Apostolilor 11:26), dar se crede că termenul a fost inventat de necreștini pentru

a-i batjocori. Cuvântul sau expresia pe care creștinii obișnuiau să o folosească pentru a se descrie la început era „oamenii Căii” (cf. Faptele Apostolilor 19:9, 23), pentru că ei Îl auziseră pe Hristos vorbind despre două căi, una îngustă și una lată (Matei 7:13-14). Majoritatea covârșitoare a oamenilor merg pe calea greșită. În fapt, noi toți ne începem călătoria în viață pe această cale, căci calea lată este calea acestei lumi. Pavel spune că noi toți am trăit cândva pe această cale (v. Efeseni 2:3). A fi mort spiritual înseamnă să fii lumesc. Înseamnă să aderi și să urmezi ca un rob valorile și obiceiurile lumii seculare.

Dar nu doar că oamenii morți spiritual umblă pe calea acestei lumi, ci ei îl și urmează pe „domnul puterii văzduhului” (v. 2). Mai există vreun semn de întrebare cu privire la ce anume are în vedere Pavel aici? Iată cum vorbește el despre Satana: „a duhului care lucrează acum în fiii neascultării” (v. 2). Toți cei care sunt morți spiritual urmează dorințele Satanei, respingându-L în același timp pe Dumnezeu și poruncile Lui drepte.

Aceasta este, așadar, starea noastră naturală, din punct de vedere spiritual. Iată o imagine a ceea ce teologia denumește *păcatul original*, acea stare de corupție mortală, de moarte spirituală, în care noi toți ne naștem.

O LUCRARE DE RE-CREAȚIE

Lucrarea și slujirea Duhului Sfânt este aceea de a veni la oamenii care sunt morți spiritual, care umblă

după mersul acestei lumi și după prințul puterii văzduhului, care împlinesc poftele firii lor pământești și ale gândurilor lor, și să-i creeze din nou, regenerându-i. A regenera are sensul de a crea ceva din nou. Prin intermediul regenerării, Duhul Sfânt le dă viață oamenilor care sunt morți spiritual.

Regenerarea este o lucrare pe care Duhul Sfânt o face imediat în sufletele oamenilor. Când spun „imediat”, nu vreau să spun „rapid”, ci „fără vreun lucru intermediar”. El nu îi dă unei persoane o doză de medicamente, ci, dimpotrivă, Duhul Sfânt dă în mod direct viață unui om aflat în moarte spirituală. Vedem această lucrare imediată exprimată prin cuvintele pe care îngerul Gabriel le spune Mariei: „Duhul Sfânt Se va pogori peste tine, și puterea Celui Prea Înalt te va umbri” (Luca 1:35). În acea situație, viața lui Isus a fost generată imediat și direct, nu prin procese normale de reproducere, fără a implica însă în acest caz păcatul.

În acest sens, vedem în lucrarea de răscumpărare un fel de recapitulare a puterii Duhului Sfânt manifestată în lucrarea de creație. Același Dumnezeu care a creat lumea, răscumpără lumea. Lucrarea de creație a fost Trinitariană la fel cum lucrarea de răscumpărare este Trinitariană. Vedem acest lucru exprimat clar în Geneza 1, unde citim: „La început, Dumnezeu a făcut cerurile și pământul. Pământul era pustiu și gol; peste fața adâncului de ape era întuneric” (v. Geneza 1:1-2a).

Acestea sunt primele propoziții ale Sfintei Scripturi. Imediat după aceste versete citim o descriere scurtă a acțiunilor lui Dumnezeu în mijlocul acestui întuneric, a acestui univers fără formă și gol: „și Duhul lui Dumnezeu se mișca pe deasupra apelor” (v. 2b). Duhul Sfânt este ilustrat în Noul Testament ca un porumbel. Aici, El este ilustrat ca o pasăre care își apără puii cu aripile ei, zburând deasupra lor. Isus exprimă o parte a acestui concept când deplânge situația Ierusalimului și spune: „Ierusalime, Ierusalime, care omori pe proroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine; de câte ori am vrut să strâng pe fiii tăi, cum își strânge găina puii sub aripi, și n-ați vrut!” (Luca 13:34). Duhul plutea deasupra creației pentru a o ghida și proteja, și la fel face în lucrarea de regenerare.

Scriptura arată clar că unul dintre lucrurile pe care doar Dumnezeu le poate face este acela de a crea viață din lucruri moarte și a da naștere unor lucruri din nimic. Următorul lucru de la creație fost a fost lumina: „Dumnezeu a zis: „Să fie lumină!” Și a fost lumină” (Geneza 1:3). Dumnezeu nu a avut nevoie să apese pe un întrerupător sau să frece două bucăți de lemn pentru a crea o scânteie și a aduce astfel lumina în lume. Porunca Lui suverană a dat naștere luminii. În același fel, puterea Lui divină aduce viață acolo unde nu există viață.

Isus a stat cândva înaintea mormântului lui Lazăr, care era mort de patru zile, și a strigat cu glas tare: „Lazăre, ieși afară” (Ioan 11:43). Când Isus a spus aceste

cuvinte, inima lui Lazăr a început dintr-o dată să bată și să pompeze sânge. Activitatea creierului a fost reluată. Viața s-a întors în trup, iar Lazăr a ieșit din mormânt. Exact aceste lucruri se petrec cu noi în nașterea din nou, cea spirituală. Același Duh Sfânt care a adus viață din abis și care l-a ridicat pe Lazăr din mormânt ne înviază și pe noi din moartea spirituală și ne face să ne naștem a doua oară.

Capitolul 3

APĂRĂTORUL

În secolul al XIX-lea au existat în Europa doi filozofi care au avut un impact enorm în societatea lor și în istoria de după aceea. Amândoi au fost foarte preocupați de corupția civilizației occidentale. Amândoi au descris Europa secolului lor ca fiind decadentă. Totuși, amândoi au avut explicații foarte diferite ale acelei decadente și au propus soluții foarte diferite.

Unul dintre ei a fost filosoful danez Søren Kierkegaard (1813–55). El a spus că motivul decadentei civilizației din vremea lui consta în eșecul de a aplica creștinismul într-o modalitate vie în viața zilnică. El credea că acesta a devenit în bună măsură o teologie moartă, lipsită de pasiune și care s-a îndepărtat de problemele de zi cu zi. Așa cum spunea el, vremea creștinismului „pălise”. De aceea, el a lansat un strigăt de întoarcere la pasiunea față de viața creștină. Când a ajuns descurajat de aceasta, s-a întors către paginile Vechiului Testament, căci acolo a descoperit oameni care i se păreau mai reali. Ei erau deopotrivă sfinți și păcătoși, dar nu era nimic fals sau artificial în viețile lor. Dumnezeu lucra cu adevărat în viețile acestora, iar reacția lor era una de pasiune pentru El.

Un profesor m-a întrebat cândva: „Cum evaluezi puterea bisericii de astăzi?” Am răspuns că mi se părea tot mai evident că mulți oameni din biserică au o credință vibrantă, cred doctrinele fundamentale ale Scripturii și așa mai departe, dar puțini dintre ei văd credința creștină ca pe o misiune, ca pe o preocupare profundă în viețile lor. Exact acest lucru tânjea și Kierkegaard să vadă.

Celălalt filozof care a deplâns moartea civilizației occidentale era germanul Friedrich Nietzsche (1844-1900). Nietzsche credea însă că cea mai mare problemă a civilizației vestice era tocmai influența creștinismului. El era convins de faptul că etica acestuia, cu virtuțile lui de blândețe și bunătate, lovise în caracterul rasei omenești. El credea că, prin creștinism, cea mai elementară dorință a omului – aceea de a-și folosi puterea – era anihilată. Viața, spunea Nietzsche, este o luptă pentru putere. Noi toți suntem implicați într-o competiție, căutând să îi dominăm pe alții.

Așadar, Nietzsche a făcut apel la o nouă civilizație care să fie creată printr-un fel nou de ființă omenească, un fel de erou existențial, pe care l-a denumit *übermensch*, adică un „supraom.” El l-a descris pe acest supraom ca pe acela care avea să-și construiască locuința pe coastele vulcanului Vezuviu. Astfel, el avea să-și zidească locuința într-o zonă unde putea fi distrusă în orice moment, în cazul unei erupții vulcanice. Tot așa,

el avea să navigheze pe mări încă necunoscute. Avea să întâlnească monștri de mare sau furtuni care erau pe punctul de a-l răsturna și ucide, dar niciuna dintre acestea nu aveau să constituie piedici pentru acel supraom.

Conform conceptului lui Nietzsche, supraomul este, în esență, un cuceritor, iar virtutea lui de bază este curajul, căci Nietzsche credea că ceea ce lipsea în societatea din secolul al XIX-lea era tocmai curajul. Dar atunci când vorbea despre curaj, el se referea la un curaj ciudat, denumindu-l „curaj dialectic”. În filozofie, termenul *dialectic* are de-a face cu o stare de contradicție, o situație când două lucruri sunt puse în antiteză. Aceste două lucruri nu pot fi împăcate niciodată.

Ce era, așadar, curajul dialectic? Nietzsche a ajuns la concluzia că, în ultimă instanță, viața este *nihilistă* sau lipsită de sens. El credea că Dumnezeu este mort și, întrucât nu există Dumnezeu, nu există nici lucruri precum bunătatea sau adevărul absolut. Nu există un sens obiectiv al existenței omenești, iar sensul vieții este doar ceea ce noi îl facem să fie. De aceea, trebuie să manifestăm curaj într-o lume care nu este într-atâta ostilă pe cât este indiferentă, și asta este ceea ce supraomul ar trebui să facă. Iată ce era curajul dialectic al lui Nietzsche – curajul în fața indiferenței universului. În esență, Nietzsche spunea: „Viața este lipsită de sens, de aceea, fă-ți curaj. Curajul tău n-are niciun sens, dar este mai bine să îl ai.”

„UN ALT AJUTOR”

Ce au de-a face Kierkegaard și Nietzsche cu lucrarea Duhului Sfânt? În odaia de sus, în seara de dinainte de răstignirea Lui, Isus le-a dat ucenicilor câteva promisiuni importante cu privire la Duhul Sfânt. El le-a spus că avea să plece și că ei nu puteau să meargă cu El, dar le-a promis: „Eu voi ruga pe Tatăl, și El vă va da un alt Mângâietor, care să rămână cu voi în veac” (Ioan 14:16).

Unele traduceri folosesc termenul „Mângâietor” în loc de „Ajutor”. Termenul grecesc tradus prin „Ajutor” sau „Mângâietor” este *parakletos*; și este rădăcina cuvântului *paraclet*. Acest termen include prefixul *para-*, cu sensul de „alături”, și o rădăcină care este o formă a verbului *kletos*, care are sensul de „a chema”.

Așadar, un *parakletos* era cineva chemat să stea alături de un altul. În mod uzual, acest termen era aplicat unui avocat, dar nu oricărui avocat. Tehnic vorbind, *parakletos* era avocatul de familie, adică un avocat permanent. Oricâteori apărea o problemă într-o familie, era chemat acest *parakletos*, și el avea să vină imediat pentru a ajuta la rezolvarea problemei.

Acesta este felul de relație pe care noi o avem cu Duhul Sfânt. Noi suntem parte din familia lui Dumnezeu, iar avocatul familiei este Duhul Sfânt Însuși. El este totdeauna prezent și vine alături de noi, ajutându-ne în vremuri de necaz.

Eu cred că majoritatea traducerilor Noului Testament nu fac o treabă excelentă când traduc termenul *parakletos*, mai ales când îl traduc prin „Mângâietor”. Acea traducere ratează esența ideii. Când Isus a spus că El îi va cere Tatălui să le trimită ucenicilor un alt Paraclete, El nu se referea la cineva care avea să vină și să vindece rănilor, când erau loviți și zdrobiți. Fără îndoială, una dintre lucrările vitale ale Duhului Sfânt este să aducă mângâiere inimilor zdrobite. El este balsamul din Galaad când ne aflăm în mijlocul durerii și al suspinelor. Dar trebuie să ne amintim contextul în care Isus a promis trimiterea Duhului – El le vorbea ucenicilor despre faptul că era pe punctul să plece. Ei urmau să fie lipsiți de El în mijlocul unei lumi ostile, unde aveau să fie urâți așa cum El a fost urât. Orice moment din viețile lor avea să fie plin de presiune, împotrivire și persecuție din partea lumii. Și nimeni n-ar vrea să participe la un astfel de scenariu fără ajutor.

Traducătorii unora dintre versiunile Bibliei, precum versiunea King James, au ales să redea termenul *parakletos* prin „Mângâietor”, întrucât, la acea vreme, limba era mai strâns legată de rădăcinile istorice latine. Astăzi, noi înțelegem prin *mângâiere* ideea de ușurare în mijlocul necazului. Totuși, sensul original era diferit. El era derivat din termenul latin *comfortis*, care consta dintr-un prefix (*com-*, cu sensul de „cu”) și o rădăcină (*fortis*, având sensul de „puternic”). Așadar, în original,

termenul avea sensul de „cu putere”. De aceea, traducătorii King James Version ne spun că Duhul Sfânt vine la poporul lui Hristos nu pentru a le *vindeca* rănile după o bătălie grea, ci pentru a-i întări *înainte* și în *decursul* luptei. Ideea este că Biserica operează nu atât de mult ca un spital, ci mai degrabă ca o armată, iar Duhul Sfânt vine pentru a da putere și tărie creștinilor, pentru a asigura victoria sau biruința.

„MAI MULT DECÂT BIRUITORI”

Așadar, Nietzsche spunea că „viața este lipsită de sens, dar să aveți curaj oricum, că nu strică”. La rândul Lui, Isus Și-a chemat poporul să fie curajos în față dificultăților, împotrivirilor și ostilităților, dar El nu l-a chemat la un curaj lipsit de temelie. Așa cum cunoaștem, Isus le-a spus ucenicilor Lui: „Îndrăzniți” (Ioan 16:33) sau, așa cum redau alte traduceri, „Fiți curajoși”. Totuși, El nu le-a spus pur și simplu să își ia curaj de dragul de a-și lua curaj. El le-a dat un motiv pentru care trebuiau să aibă un simțământ al încrederii și siguranței în ce privește viața creștină. El a spus: „Îndrăzniți, căci Eu am biruit lumea”.

Nietzsche voia un supraom, un cuceritor. Mai bine ar fi făcut să privească la Hristos. El a biruit lumea, și a făcut-o cu puterea aceluiași Duh pe care Îl trimite acum poporului Său. Duhul Sfânt vine pentru a da tărie și putere copiilor lui Dumnezeu. Ca rezultat, Scriptura

spune: „în toate aceste lucruri noi suntem mai mult decât biruitori, prin Acela care ne-a iubit” (Romani 8:37). Iată că suntem măcar cu un pas deasupra lui Nietzsche.

Astfel, lucrarea Duhului Sfânt suplimentează lucrarea lui Hristos. Hristos a fost primul Paraclete, care a venit pentru a ne da viață și putere prin moartea Sa ispășitoare. Acum, puterea de a trăi viața la care Hristos ne cheamă vine prin Duhul Sfânt.

Capitolul 4

SFINȚITORUL

Te-ai întrebat vreodată de ce Duhul Sfânt este denumit astfel? Evident, El este *sfânt*, dar și Dumnezeu Tatăl este cunoscut pentru sfințenia Lui imaculată, iar această sfințenie este și atributul lui Dumnezeu Fiul. Nu există niciun sens potrivit căruia Duhul Sfânt ar fi în posesia unei măsuri mai mari de sfințenie prin comparație cu ceilalți doi Membri ai Trinității. Astfel, nu sfințenia Lui abundentă este elementul care ne determină să-L denumim Duhul Sfânt. Tot așa, Duhul Sfânt este într-adevăr un *duh*, dar și Dumnezeu Tatăl este un *duh*, și Dumnezeu Fiul este un *duh* în ființa Sa, ca *Logos*, cea de-a doua Persoană a Trinității. Astfel, este clar că nu datorită faptului că El este Duh noi spunem că poartă numele de Duhul Sfânt, a treia Persoană a Trinității.

Există câteva motive pentru care a treia Persoană este cunoscută ca Duhul Sfânt. În primul rând, termenul *sfânt* este atașat titlului Său datorită lucrării specifice pe care Duhul o face în răscumpărarea noastră. Între Persoanele Trinității, Duhul este principalul actor care lucrează în sfințirea noastră, făcând posibil procesul prin care noi suntem conformați chipului lui Hristos, adică sfințiți.

Creștinii mă întrebă adesea, „Care este voia lui Dumnezeu pentru viața mea?” Ei au tot felul de întrebări legate de căsătorie, de cariera pe care să o urmeze, și o mulțime de alte decizii ce trebuie luate în viață. Dar Biblia arată foarte clar care este voia principală a lui Dumnezeu pentru viețile noastre. Apostolul Pavel scrie: „Voia lui Dumnezeu este sfințirea voastră” (1 Tesaloniceni 4:3a). Alteori îi aud pe creștini vorbind despre faptul că sunt conduși de Duhul să facă ceva. Da, Duhul Sfânt îi călăuzește uneori pe oameni către destinații specifice sau către lucruri specifice, dar principala direcție de călăuzire a Duhului, așa cum este prezentat în Scriptură, este sfințenia. Ceea ce ne ajută să creștem în sfințenie este puterea Lui care lucrează în noi și ne ajută. Trebuie să fim foarte atenți când mergem pe paginile Scripturii pentru a afla voia lui Dumnezeu și călăuzirea Duhului, nu să ascultăm la învățăturile populare ale culturii creștine în care trăim. Astfel, motivul principal pentru care Duhul Sfânt este denumit astfel se datorează lucrării Sale specifice de a-i face capabili pe ucenicii lui Hristos să înainteze în sfințirea lor.

În al doilea rând, a treia Persoană a Trinității este denumită Duhul Sfânt pentru că există mai multe feluri de duhuri. Scriptura face o distincție clară între duhul omului și Duhul lui Dumnezeu. Dar mai important pentru discuția noastră de aici este că Biblia vorbește despre duhuri rele, duhuri care nu sunt de la Dumnezeu,

duhuri demonice care doresc să împiedice progresul creștinului în sfințire. Diferența de bază între duhurile rele și Duhul Sfânt se referă în mod specific la elementul sfințeniei. Duhurile rele sunt prin definiție nesfinte, dar Duhul Sfânt este sfânt în întregime. Tocmai datorită acestei distincții ne spune apostolul Ioan, avertizându-ne: „să nu dați crezare oricărui duh; ci să cercetați duhurile, dacă sunt de la Dumnezeu” (1 Ioan 4:1a).

JUSTIFICAREA PĂCATELOR NOASTRE

Vreau să subliniez aceste elemente din următorul motiv: în lumea creștină, mulți dintre noi ne-am specializat în justificarea păcatelor noastre, și una dintre principalele modalități prin care facem acest lucru constă din a spune că suntem călăuziți să facem cutare lucru de către Duhul Sfânt.

Aceasta nu este o problemă cu care să mă întâlnesc doar rareori, să zicem o dată la zece ani. Cel puțin săptămânal vorbesc cu cineva care se pretinde creștin, care îmi spune că dorește să divorțeze, dar nu are bază biblică, sau care intră în legământul căsătoriei ignorând sau împotrivindu-se cerințelor biblice legate de căsătorie, ori care își dezvoltă o afacere pe principii nescipturale. Acești oameni fac toate aceste lucruri și toți, fără excepție, îmi spun că se simt liberi să facă așa ceva pentru că „m-am rugat în legătură cu asta, și Dumnezeu mi-a dat pace”, sau chiar că „Duhul Sfânt m-a călăuzit să fac asta”.

Când aud astfel de justificări pentru comportamentul lor nebiblic, conștientizez că oamenii ar putea chiar să creadă ceea ce spun, dar ei nu spun adevărul. Ei vorbesc în eroare – o eroare foarte gravă. Cunosc acest lucru din două motive, iar aceste motive sunt întemeiate pe două aspecte cruciale legate de caracterul Duhului lui Dumnezeu. Prima este că El este Duhul *Sfânt*. Cea de-a doua este că Isus L-a denumit în mod repetat „Duhul adevărului” (Ioan 14:17; 15:26; 16:13). Duhul Sfânt nu ne atrage niciodată să facem ceva păcătos. Tot așa, El nu ne îndreaptă niciodată către a accepta o minciună.

Noi ne referim la Biblie spunând că este Cuvântul lui Dumnezeu, și așa și este. Unul dintre motivele pentru care Biserica și-a mărturisit credința că Scriptura este Cuvântul lui Dumnezeu stă în pretenția biblică a inspirației acestor cuvinte ale Sfintei Scripturi de către Dumnezeu Duhul Sfânt. Evident, Biblia ne învață că Duhul Sfânt nu a inspirat doar scrierea cărților biblice, ci El lucrează prin iluminarea Scripturilor în noi și prin aplicarea lor în gândirea noastră. Pavel scria: „Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorânduiei” (1 Corinteni 14:33a), și aceasta se referă inclusiv la Duhul Sfânt. Asta înseamnă că Duhul Sfânt nu ne învață niciodată să facem lucruri pe care El le interzice explicit în Sfintele Scripturi.

Așadar, când Biblia spune că trebuie să testăm durerile pentru a vedea dacă ele sunt de la Dumnezeu, cum trebuie să facem acest lucru? Ce fel de test ar trebui

să folosim? Evident, testul trebuie să fie unul biblic, pentru că doar în Scripturi avem învățătura Duhului adevărului. De aceea, dacă avem o înclinație interioară, o dorință către ceva, și dorim să asociem acea călăuzire interioară Duhului Sfânt, dar vedem în același timp că acea înclinație din inimă este în mod clar împotrivoare față de ceea ce suntem învățați în Scriptură, atunci avem dovada că avem de-a face cu o poftă care aduce confuzie, lăcomie sau orice alt simțământ interior, și nu trebuie să confundăm acest lucru cu călăuzirea Duhului Sfânt. Acest lucru nu este ceva neînsemnat.

În lumea creștină din zilele noastre, aproape că nu mai auzim niciodată vorbindu-se despre acest lucru, întrucât creștinii par să se eticheteze spirituali când spun că Dumnezeu a pus un lucru sau altul pe inimile lor, și când afirmă că Dumnezeu i-a călăuzit să facă diverse lucruri. De fiecare dată când aud o astfel de pretenție, aș vrea să-i spun acelei persoane: „Cum ești sigur că Dumnezeu a pus acel lucru în inima ta? Cum știi că acel lucru nu este o manifestare a propriei ambiții sau a dorinței tale lumești?” Vreau ca persoana respectivă să îmi arate temeiul biblic al pretenției ei. Așa cum am spus mai devreme, n-am nicio îndoială asupra faptului că Duhul Sfânt poate pune o povară pe inima unui credincios și poate călăuzi un credincios într-un mod supranatural, dar El face acest lucru întotdeauna în limitele Scripturii și prin Scriptură. El nu funcționează niciodată

împotriva propriei revelații din Biblie. Așadar, modalitatea de a testa duhurile este aceea de a le evalua prin adevărul Duhului lui Dumnezeu – Scriptura.

ÎMPOTRIVIREA FAȚĂ DE ÎNVĂȚĂTURĂ

Parte din creșterea noastră în sfințire constă din creșterea în înțelegerea lucrurilor lui Dumnezeu. Din nefericire, mă îngrijorează destul de mult o mișcare care pare să copleșească lumea creștină. Am descoperit că există o indiferență flagrantă și uneori chiar o împotrivire față de studiul doctrinei sau al teologiei. Am auzit, de altfel, spunându-se că există două feluri de oameni în biserică, unii care cred că teologia este importantă, și alții care consideră că nu are relevanță. Dar există un comentariu legat de aceasta – se spune adeseori că oamenii cărora le pasă de teologie nu sunt iubitori, iar acest lucru ar fi problematic, pentru că Dumnezeu ar dori mai degrabă ca noi să fim iubitori decât să cunoaștem teologia.

M-a întristat profund când am auzit asta. Evident, auzisem și până atunci oameni exprimându-și antipatia față de doctrină, și sunt de acord că studiul doctrinei poate să conducă la o ortodoxie³ moartă, care n-are nimic evlavios în ea. Cred că noi toți știm că este posibil să studiezi doctrina ca pe un exercițiu intelectual și să

³ *ortodoxie* – în acest context, autorul face referire la învățătura biblică sănătoasă, nu la religia ortodoxă, ca denotație, n.tr.

n-ai nicio dragoste pentru Dumnezeu sau pentru alți oameni. Totuși, este cu totul altceva să generalizezi această problemă și să concluzionezi că, dacă vrem să studiem teologia creștină, prin definiție nu putem fi iubitori, așa că cea mai bună cale de a învăța cum să iubim este să evităm teologia. Gândiți-vă la implicațiile unei astfel de gândiri. O astfel de concluzie ar însemna că cea mai bună cale de a iubi ar fi să evităm pe cât de mult putem o înțelegere a lucrurilor lui Dumnezeu. Studiul teologiei este pur și simplu studiul caracterului lui Dumnezeu, a Căruia virtute esențială este dragostea. Teologia sănătoasă ne învață, de fapt, importanța centrală a dragostei și ne atrage să Îl iubim pe Dumnezeul Scripturilor și pe ceilalți oameni.

O astfel de antipatie față de doctrine este exprimată în mod uzual în contextul unei controverse teologice. Oamenii pot deveni nervoși de ambele părți ale unei astfel de controverse. Alții se feresc de orice fel de dispută. Ei spun adesea: „Nu mă interesează această controversă sau doctrina în general, eu cred că trebuie să ne iubim mai mult unii pe alții”. Dar este oare o demonstrație a dragostei să permitem erorilor teologice serioase să continue să existe fără a fi confruntate? Era Pavel lipsit de dragoste când discuta zilnic în piață, chiar contradictoriu, despre lucrurile lui Dumnezeu (Faptele Apostolilor 17:17)? A fost Isus lipsit de dragoste când i-a contrazis pe farisei în învățătura lor? Erau profetii din

Israelul din vechime lipsiți de dragoste când i-au mus-trat și respins pe falșii profeți? A fost Ilie lipsit de dra-goste când s-a certat cu profeții Baalului (1 Împărați 18)? Nu îmi pot imagina pe cineva din mulțimea de pe Muntele Carmel din acea zi care să spună: „Puteți să îl urmați pe Ilie, dacă vreți, dar eu nu voi face asta. Se poate ca dreptatea să fie de partea lui, dar nu prea este iubitor. Iată ce le face acestor profeți ai Baalului. Cât de lipsit de dragoste este!” Lupta pentru adevărul lui Dum-nezeu este un act al dragostei, nu un semn al absenței ei. Dacă Îl iubim pe Dumnezeu, dacă Îl iubim pe Hristos, dacă iubim biserica, atunci trebuie să iubim adevărul care definește însăși esența creștinismului.

Am auzit cândva un alt comentariu supărător care suna cam așa: „creștinismul are de-a face cu relații, nu cu afirmații teologice”. Persoana aceea a continuat spu-nând că creștinismul este, într-adevăr, preocupat de adevăr, dar nu cred că aş putea să aşez cele două afir-mații pe aceeași pagină. Dacă credința creștină nu are de-a face cu afirmații teologice, despre ce adevăr putem vorbi? Cred că influența existențialismului din cultura noastră, în general, și din biserică în mod specific, a pro-dus ceva necunoscut în generațiile anterioare: teologia re-lațională. Descrisă în termeni simpli, teologia relațională este un sistem teologic care are conținutul și sensul deter-minate de relații. Ea constituie un pas făcut pe jumătate spre relativismul absolut. Acesta este felul de teologie

care spune că, dacă tu crezi că Dumnezeu este unul, iar eu cred că Dumnezeu este trei Persoane într-una, ceea ce contează este relația dintre noi. Adevărul este stabilit de relații, nu de afirmații teologice. De exemplu, dacă eu spun că Isus a murit pe cruce ca ispășire, iar altcineva spune că moartea Lui nu este o ispășire, noi n-ar trebui să discutăm aceste aspecte ca nu cumva să stricăm relațiile dintre noi. Relația trebuie păstrată, chiar dacă adevărul se pierde în acest fel.

OBIECTIVUL CUNOAȘTERII LUI DUMNEZEU

Emil Brunner, teolog elvețian din secolul XX și unul dintre părinții teologiei neo-ortodoxe, a scris o scurtă carte, intitulată *Truth as Encounter*. Teza lui a fost aceea că, atunci când studiem lucrurile lui Dumnezeu, nu studiem adevărul în forma lui abstractă. Noi vrem să înțelegem teologia nu doar ca să luăm nota maximă la un examen de teologie. Vrem să înțelegem doctrina despre Dumnezeu așa încât să Îl putem înțelege pe Dumnezeu, pentru ca apoi să Îl întâlnim pe Dumnezeul cel viu în Cuvântul Lui și să ne adâncim relația personală cu El. Totuși, noi nu putem adânci o relație cu cineva, dacă nu cunoaștem nimic despre acea persoană. Astfel, afirmațiile Scripturii nu sunt un scop în sine, ci un *mijloc* pentru a atinge un scop. Ele sunt mijloace *necesare* pentru atingerea aceluia scop. Astfel, a spune că creștinismul n-are de-a face cu afirmații, ci cu relații, înseamnă a da naștere unei dihotomii false extrem de

periculoase. Înseamnă să-L insultăm pe Duhul adevărului, căci El este Cel ce a făcut acele afirmații. Aceste afirmații ar trebui să constituie însăși hrana și băutura noastră, căci ele definesc viața creștină.

Am citit recent câteva scrisori adresate redactorului unei reviste creștine. Una dintre ele îi critica pe teologii creștini care fac studii avansate. Autorul scrisorii îi acuza pe acești oameni că se bucură de a pătrunde în studiul terminologiei din învățăturile lui Hristos, dar că ei ajung să afirme că ele nu spun cu adevărat ceea ce par să spună în Bibliile noastre. Se putea citi în acea scrisoare o atitudine negativă față de orice studiu serios al Cuvântului lui Dumnezeu. Evident, există teologi de felul acesta, care studiază un cuvânt în șase limbi diferite și, paradoxal, sfârșesc studiul prin a rata sensul lui, dar asta nu înseamnă că nu trebuie să ne implicăm în niciun fel de studiu serios al Cuvântului lui Dumnezeu, ca nu cumva să ajungem asemenea unor astfel de teologi necredincioși. O altă scrisoare prezenta îngrijorarea legată de durerile pe care oamenii le experimentează în această lume. Totuși, după experiența mea, pot afirma că este aproape imposibil să experimentăm durere și să nu ne punem întrebări legate de adevăr. Noi toți vrem să cunoaștem adevărul despre suferință și, în mod specific, despre implicarea lui Dumnezeu în suferința noastră. Aceasta este o preocupare teologică, pentru că răspunsul vine din Scripturi, care ne descoperă gândul lui

Dumnezeu Însuși prin lucrarea Duhului Sfânt, care este denumit Duhul adevărului. Nu putem să Îl iubim pe Dumnezeu, dacă nu iubim adevărul Lui.

Mi se pare un lucru foarte trist ca, în societatea sofisticată occidentală de astăzi, oamenii să cunoască mai bine cele douăsprezece semne ale zodiacului decât cele douăsprezece seminții ale Israelului sau pe cei doisprezece apostoli. Lumea noastră găsește plăcere în a se considera sofisticată și tehnologică, dar ea rămâne plină de superstiții. Trist este că creștinii nu sunt deloc imuni față de această boală. Și noi putem sucomba în fața dorinței epocii noi după puterea de a manipula mediul în care trăim. Nu trebuie să mergem atât de departe în ideea ne bună că, într-un fel sau altul, stelele determină destinele, prosperitatea sau realizările noastre. Dar este la fel de superstițios să punem un semn de egalitate între simțămintele și înclinațiile noastre, pe de o parte, și călăuzirea Duhului Sfânt, pe de altă parte. Unora le pare mai interesant să trăiască într-o deschidere neînfrânată față de o așa-zisă călăuzire a Duhului Sfânt decât să practice disciplina laborioasă a însușirii Cuvântului Lui. Acesta este un teren peste măsură de periculos. Dacă vrem să împlinim voia Tatălui, trebuie să studiem Cuvântul Tatălui – și să lăsăm magia pe mâna astrologilor.

Capitolul 5

CEL CE DĂ UNGHEREA

De-a lungul Vechiului Testament, Duhul Sfânt este o prezență fugară. El apare din când în când, dar lucrarea Lui nu este niciodată descrisă în detaliu. Rolul pe care El îl joacă în mod repetat este acela de a le da putere liderilor din Israel pentru a împlini lucrări la care sunt chemați de către Dumnezeu. Acești lideri primeau ungera și sarcinile legate de ea de a fi preoți, profeți și regi. Duhul Sfânt venea asupra acestor oameni, chiar dacă prezența Lui alături de ei a fost în general temporară. El i-a uns pentru a le da putere să împlinească anumite sarcini.

Există numeroase exemple din Vechiul Testament ale ungerii liderilor de către Duhul Sfânt: „Duhul Domnului a fost peste el [Otniel]. El a ajuns judecător în Israel” (Judecători 3:10); „Duhul Domnului a venit peste Iefta” (11:29a); „Duhul lui Dumnezeu a venit peste el [Saul]” (1 Samuel 11:6a); „Samuel a luat cornul cu untdelemn, și l-a uns în mijlocul fraților lui. Duhul Domnului a venit peste David, începând din ziua aceea și în

cele următoare” (16:13a). În mod asemănător, vedem exemple ale Duhului care venea peste profeți atunci când ei își primeau chemarea de a vorbi în numele lui Dumnezeu (1 Împărați 17:2; Ieremia 1:4). Apoi ungerea preoților de către Duhul este ilustrată prin ungerea lor cu untdelemn (Exod 29:21). Cu toate acestea, o spun din nou, aceste exemple ne arată că ungerea de către Duhul spre lucrare a fost limitată. Și totuși Vechiul Testament ne oferă crâmpie legate de natura ungerii făcută de Duhul, care avea să fie cândva mult mai extinsă și de durată.

Unul dintre acestea se găsește în cartea Numeri, unde citim:

„Adunăturii de oameni, care se aflau în mijlocul lui Israel, i-a venit poftă, ba chiar și copiii lui Israel au început să plângă, și să zică: „Cine ne va da carne să mâncăm? 5e aducem aminte de peștii pe care-i mâncam în Egipt, și care nu ne costau nimic, de castraveți, de pepeni, de praji, de ceapă și de usturoi. Acum ni s-a uscat sufletul: nu mai este nimic! Ochii noștri nu văd decât mana aceasta.” Mana semăna cu grăuntele de coriandru, și la vedere era ca bedeliumul. Poporul se risipea și o strângea, o măcina la râșniță, sau o pisa într-o piuă; o fierbea în oală, și făcea turte din ea. Mana avea gustul unei turte făcute cu untdelemn. Când cădea roua noaptea în tabără, cădea și mana” (Numeri 11:4-9).

Dați-mi voie să descriu scena de aici. Dumnezeu a răscumpărat Israelul din robia egipteană. Conducându-

i prin pustie către țara promisă, El s-a îngrijit de nevoile lor zilnice, dându-le provizii miraculoase din cer sub forma manei. La început, poporul Israel s-a bucurat de libertate și de mâna bună a Providenței, care le dădea hrană în fiecare zi. Totuși, în curând ei au ajuns nemulțumiți. Ei au uitat de nuiielele, tortura, truda și sărăcia din timpul sclaviei lor, iar acum visele lor cele mai profunde erau pline de vedenii ale peștilor, castraveților, pepenilor, prazului, cepelor și usturoiului pe care le mâncaseră în Egipt. Erau nemulțumiți de faptul că trebuiau să mănânce același lucru, mana, la fiecare masă. Când citim despre nemulțumirea lor, nu putem decât să oftăm. Iarba era întotdeauna mai verde de cealaltă parte, sau cel puțin așa pretindeau ei.

Așa cum confirmă relatarea din Numeri, citim că: „Moise a auzit pe popor plângând, fiecare în familia lui și la ușa cortului lui. Mânia Domnului s-a aprins cu tărie. Moise s-a întristat” (v. 10). Se pare că toți erau nemulțumiți în acest moment. În cazul lui Moise, totuși, avem de-a face cu mult mai mult. Situația aceasta îl depășea:

„[Moise] a zis Domnului: ,Pentru ce mâhnești Tu pe robul Tău, și pentru ce n-am căpătat eu trecere înaintea Ta, de ai pus peste mine sarcina acestui popor întreg? Oare eu am zămislit pe poporul acesta? Oare eu l-am născut, ca să-mi zici: ,Poartă-l la sânul tău, cum poartă doica pe copil’, până în țara pe care ai jurat părinților lui că i-o vei da? De unde să iau

carne, ca să dau la tot poporul acesta? Căci ei plâng la mine, zicând: ‚Dă-ne carne ca să mâncăm!’ Eu singur nu pot să port pe tot poporul acesta, căci este prea greu pentru mine. Decât să Te porți așa cu mine, mai bine omoară-mă, Te rog, dacă mai am vreo trecere înaintea Ta, ca să nu-mi mai văd nenorocirea” (v. 11–15).

Putem judeca profunzimea disperării lui Moise din cuvintele rugăciunii desperate pe care a formulat-o în această circumstanță: „Dumnezeule, dacă mă iubești într-un fel, dacă-Ți pasă de mine câtuși de puțin, omoară-mă acum, pentru că nu mai suport”. El avea de-a face cu mii de oameni care țipau la el ca să le dea un lucru pe care nu avea posibilitatea să îl ofere. În acel moment, moartea părea mai de preferat decât să continue să-i conducă pe evrei. Răspunsul dat de Dumnezeu nu a fost ceea ce Moise aștepta de la El:

„Domnul a zis lui Moise: „Adună la Mine șaptezeci de bărbați, dintre bătrânii lui Israel, din cei pe care-i cunoști ca bătrâni ai poporului și cu putere asupra lor; adu-i la cortul întâlnirii, și să se înfățișeze acolo împreună cu tine. Eu Mă voi pogori, și îți voi vorbi acolo; voi lua din duhul care este peste tine, și-l voi pune peste ei ca să poarte împreună cu tine sarcina poporului, și să n-o porți tu singur. Să spui poporului: ‚Sfințiți-vă pentru mâine, și aveți să mâncați carne, fiindcă ați plâns în auzul Domnului, și ați zis: ‚Cine ne va da carne să mâncăm? Căci noi o duceam bine în Egipt!’ Domnul vă va da carne, și veți mânca.

Aveți să mâncați carne, nu o zi, nici două zile, nici cinci zile, nici zece zile, nici două zeci de zile, ci o lună întreagă, până vă va ieși pe nări, și vă veți scârbi de ea, pentru că n-ați ascultat de Domnul care este în mijlocul vostru, și pentru că ați plâns înaintea Lui, zicând: „Pentru ce am ieșit noi oare din Egipt?” (v. 16–20)

Cred că lecția de aici este următoarea: ai grijă ce anume te rogi. Poporul striga după carne, așa că Dumnezeu a spus: „Bine, dacă vreți carne, vă voi da carne. Mă voi da carne la micul dejun, carne la prânz, carne la cină, și carne la gustarea de la mijlocul nopții, și nu doar pentru o zi sau două, ci pentru o lună întreagă, până vă va ieși pe nări”. Dumnezeu a spus că le va da carne până când nu vor mai suporta să o vadă. Părea că Moise putea să stea liniștit de acum. Dumnezeu avea să le dea israeliților ceea ce își doriseră, ridicând presiunea de peste Moise. Ar fi fost logic ca Moise să spună: „Mulțumesc, Doamne, pentru că ai luat comanda în această situație. Apreciez foarte mult acest lucru”. Dar nu asta s-a întâmplat. Moise a avut parte de o criză a credinței. El i-a spus lui Dumnezeu: „Șase sute de mii de oameni care merg pe jos alcătuiesc poporul în mijlocul căruia sunt eu, și Tu zici: ‚Le voi da carne, și vor mânca o lună întreagă!’ Putem tăia oare atâtea oi și atâtea boi, ca să ajungă? Sau nu cumva avem să prindem toți peștii mării, ca să le ajungă?” (v. 21–22).

Când Moise a vorbit despre șase sute de mii de oameni pedestri, el s-a referit la mărimea armatei israelite, bărbații care erau gata de bătălie. Această cifră nu-

i includea pe tineri, pe copii, pe bătrâni, pe cei infirmi și pe femei. Probabil că era responsabil în acel moment de peste 2 milioane de oameni. Moise nu-și putea imagina o cale prin care Dumnezeu să împlinească promisiunile Lui de a da acestei vaste oștiri carne de mâncat vreme de o lună întreagă.

Dar îmi place răspunsul lui Dumnezeu: „Domnul a răspuns lui Moise: „Nu cumva s-a scurtat oare mâna Domnului? Vei vedea acum dacă ceea ce ți-am spus se va întâmpla sau nu” (v. 23). În esență, Dumnezeu l-a întrebat pe Moise: „Sunt sau nu Dumnezeu?” Apoi l-a provocat pe Moise să se uite și să vadă ce avea Dumnezeu să facă. Auzind asta, Moise n-a mai spus nimic. El doar a făcut ceea ce Dumnezeu i-a poruncit: „Moise a ieșit, și a spus poporului cuvintele Domnului. A adunat șaptezeci de bărbați din bătrânii poporului, și i-a pus în jurul cortului. Domnul S-a pogorât în nor, și a vorbit lui Moise; a luat din duhul care era peste el, și l-a pus peste cei șaptezeci de bătrâni. Și de îndată ce duhul s-a așezat peste ei, au început să prooroască; dar după aceea n-au mai prorocit” (v. 24-25).

AJUTOARE PENTRU MOISE

Atunci când începem să explorăm acest important incident, este util să privim la un eveniment anterior care este relatat în Exod 18. Ni se spune că, după ce Dumnezeu i-a scos pe israeliți din Egipt, socrul lui Moise, Ietro,

preot în Madian, a venit să-l viziteze la tabăra israelită de la Sinai. În decursul vizitei sale, a văzut că Moise judeca disputele între oameni de dimineață până seara (v. 1-13). Apoi citim următoarele:

„Socrul lui Moise a văzut tot ce făcea el pentru popor, și a zis: ‚Ce faci tu acolo cu poporul acela? De ce stai singur, și tot poporul stă înaintea ta, de dimineață până seara?’ Moise a răspuns socrului său: ‚Poporul vine la mine ca să ceară sfat lui Dumnezeu. Când au vreo treabă, vin la mine; eu judec între ei, și fac cunoscut poruncile lui Dumnezeu și legile Lui’. Socrul lui Moise i-a zis: ‚Ce faci tu nu este bine. Te istovești singur, și vei istovi și poporul acesta, care este cu tine; căci lucrul este mai pe sus de puterile tale și nu-l vei putea face singur. Acum ascultă glasul meu; am să-ți dau un sfat, și Dumnezeu va fi cu tine! Fii tâlmaciul poporului înaintea lui Dumnezeu, și du pricinile înaintea lui Dumnezeu. Învață-i poruncile și legile; și arată-le calea, pe care trebuie s-o urmeze și ce trebuie să facă’. Alege din tot poporul oameni desțoinici, temători de Dumnezeu, oameni de încredere, vrăjmași ai lăcomiei; pune-i peste popor drept căpetenii peste o mie, căpetenii peste o sută, căpetenii peste cinci zeci și căpetenii peste zece. Ei să judece poporul în tot timpul; să aducă înaintea ta toate pricinile însemnate, iar pricinile cele mai mici, să le judece ei înșiși. În felul acesta îți vei ușura sarcina, căci o vor purta și ei împreună cu tine. Dacă vei face lucrul acesta, și dacă Dumnezeu îți va porunci așa, vei putea face față lucrurilor, și tot poporul acesta va ajunge fericit la locul lui’. Moise a ascultat sfatul

socrului său, și a făcut tot ce spusese el. Moise a ales oameni destoinici din tot Israelul, și i-a pus căpetenii ale poporului, căpetenii peste o mie, căpetenii peste o sută, căpetenii peste cincizeci și căpetenii peste zece. Ei judecau poporul în tot timpul; aduceau înaintea lui Moise pricinile grele, iar toate pricinile mici le judecau ei înșiși” (Exod 18:14-26).

Moise a ascultat de sfatul lui Ietro și a rânduit bărbați care să slujească drept judecători sub autoritatea lui, el acționând ca „judecător principal”, care analiza cele mai dificile cazuri.

Dumnezeu a făcut ceva asemănător în relatarea din cartea Numeri. El îi spusese lui Moise să adune 70 de bărbați dintre bătrânii poporului și să-i aducă la corțul întâlnirii (11:16). Dumnezeu spunea ceva de genul: „Voi ușura povara conducerii de către tine. Îți voi da nu un singur ajutor, ci șaptezeci”. Când aceștia s-au adunat, Dumnezeu a luat din Duhul care era asupra lui Moise și L-a pus peste acești 70 de bătrâni. Ca rezultat, nu mai exista un singur lider uns în acea tabără, ci 71.

Moise fusese uns prin Duhul Sfânt să acționeze ca mijlocitor al vechiului legământ. Acum, Dumnezeu unse alți 70 de bărbați pentru a participa la această lucrare. Este important faptul că El nu le-a dat o ungere omenească, ci a luat din Duhul care era asupra lui Moise și L-a dat celor 70 de bătrâni. Când a făcut asta, ei toți au început să profetească într-o modalitate unică, așa cum

care nu au făcut niciodată, nici înainte și nici după aceea. Această manifestare exterioară a demonstrat că ei primiseră putere prin Duhul Sfânt.

Aproape ca o notă de subsol, citim următoarele: „Doi oameni, unul numit Eldad, și altul Medad, rămăseseră în tabără, și duhul s-a așezat și peste ei; căci erau dintre cei scriși, măcar că nu se duseseră la cort. Și au început să procească și ei în tabără. Un tânăr a alergat și a dat de știre lui Moise, zicând: ‚Eldad și Medad procelesc în tabără’ (v. 26-27). Acest lucru era scandalos. Oamenii încă nu știau că Dumnezeu poruncise această distribuție a Duhului dincolo de persoana lui Moise, la cei 70 de bătrâni. Ei îi văzuseră pe Eldad și Medad profetind, și erau îngroziți ca nu cumva acesta să fie semnul unui profet fals. Așadar, ei au alergat pentru a-l informa pe Moise despre ce se petrecea sub ochii lor.

Când vestea a ajuns la Moise, ajutorul lui, Iosua, s-a arătat cu totul deranjat: „Și Iosua, fiul lui Nun, care slujea lui Moise din tinerețea lui, a luat cuvântul, și a zis: ‚Domnule Moise, oprește-i’” (v. 28). De ce a cerut Iosua acest lucru? Se împotriva el profeției? Se împotriva puterii Duhului Sfânt? Nu, Iosua era pur și simplu îngrijorat de faptul că acest lucru era o amenințare la adresa conducerii lui Moise. El l-a văzut ca pe o încercare de răsturnare a autorității constituite în Biserica Vechiului Testament.

Răspunsul dat de Moise este vital pentru felul în care noi trebuie să înțelegem lucrarea Duhului Sfânt. Iată ce citim: „Moise i-a răspuns: ‚Ești gelos pentru mine? Să dea Dumnezeu ca tot poporul Domnului să fie alcătuit din proroci, și Domnul să-Și pună Duhul Lui peste ei!’” (v. 29). În timp ce Iosua a protestat față de extinderea ungerii Duhului Sfânt pentru a da putere poporului lui Dumnezeu în lucrare, Moise s-a bucurat nespus de acest lucru. El chiar și-a exprimat dorința ca Dumnezeu să reverse Duhul Său peste fiecare persoană ce făcea parte din poporul Lui.

În Israelul antic, în vremea lui Moise, această idee ca Duhul să poată veni asupra oricărui credincios era pur și simplu o nădejde sau o rugăciune aflată pe buzele lui Moise. Totuși, ceva mai târziu, acea nădejde s-a transformat în profeție. Prorocul Ioel scria: „După aceea, voi turna Duhul Meu peste orice făptură; fiii și fiicele voastre vor proroci, bătrânii voștri vor visa visuri, și tinerii voștri vor avea vedenii. Chiar și peste robi și peste roabe, voi turna Duhul Meu, în zilele acelea” (Ioel 2:28-29). Aflat sub inspirația Duhului Sfânt, Ioel a spus că, în zilele de apoi, Dumnezeu avea să-Și reverse Duhul asupra „oricărei făpturi”, adică asupra tuturor copiilor lui Dumnezeu. Această împuternicire dată de Duhul Sfânt pentru lucrare nu avea să mai fie limitată la anumiți indivizi sau la un grup mic de oameni, ci avea să se reverse asupra fiecărei persoane aflate în părtășie cu Dumnezeu.

ÎMPLINIREA RUGĂCIUNII ȘI A PROFETIEI

Ceea ce a fost pentru Moise o rugăciune și pentru Ioel o profeție a devenit o realitate istorică în Ziua Cinzecemii, când Dumnezeu a luat din Duhul Sfânt care era asupra lui Isus, Mijlocitorul noului legământ, și L-a distribuit nu asupra a 70 de persoane, ci asupra tuturor credincioșilor.

De altfel, Isus le spusese ucenicilor că acest lucru avea să se petreacă. În cartea Faptelor Apostolilor, Luca scria: „Pe când Se afla cu ei, [Isus] le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte acolo făgăduința Tatălui, pe care’, le-a zis El, ,ați auzit-o de la Mine. Căci Ioan a botezat cu apă, dar voi, nu după multe zile, veți fi botezați cu Duhul Sfânt” (1:4-5). Unul dintre ultimele lucruri pe care Isus le-a transmis ucenicilor Lui înainte de a se înălța la Tatăl Său a fost ca ei să aștepte pentru scurtă vreme în Ierusalim, așa încât să primească împlinirea unei promisiuni pe care Tatăl o făcuse. El făcea aluzie la promisiunea botezului cu Duhul Sfânt din profeția lui Ioel. Și le-a spus că acest lucru avea să se petreacă foarte curând.

Luca își continuă relatarea astfel: „Deci apostolii, pe când erau strânși laolaltă, L-au întreat: ,Doamne, în vremea aceasta ai de gând să așezi din nou Împărăția lui Israel?’ El le-a răspuns: ,Nu este treaba voastră să știți vremurile sau soroacele; pe acestea Tatăl le-a păstrat sub stăpânirea Sa. Ci voi veți primi o putere, când Se va

pogorî Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudea, în Samaria, și până la marginile pământului” (v. 6-8). Isus a asociat aici botezul ucenicilor cu Duhul Sfânt cu puterea de a fi martori ai Lui.

În toate pasajele pe care le-am discutat – Numeri 11, Ioel 2 și în mod special aici, în Faptele Apostolilor 1 – ungerea Duhului Sfânt este asociată cu un fel anume de împuternicire, cu un fel de dar divin. Termenul grec pentru acest fel de dar este *charisma*. Astfel, darurile Duhului sunt cunoscute sub termenul de *charismata*. Duhul Sfânt dă aceste daruri Bisericii lui Hristos pentru a da putere poporului lui Dumnezeu să împlinească misiunea pe care Hristos a lăsat-o apostolilor Lui – să fie martori ai Lui până la capătul pământului.

Așadar, aceea a fost promisiunea. În Ziua Cincizecimii, Duhul Sfânt a venit cu adevărat cu putere asupra ucenicilor:

„În ziua Cincizecimii, erau toți împreună în același loc. Deodată a venit din cer un sunet ca vâjjiul unui vânt puternic, și a umplut toată casa unde ședea ei. Niște limbi ca de foc au fost văzute împărțindu-se printre ei, și s-au așezat câte una pe fiecare din ei. Și toți s-au umplut de Duh Sfânt, și au început să vorbească în alte limbi, după cum le da Duhul să vorbească. Și se aflau atunci în Ierusalim Iudei, oameni cucernici din toate neamurile care sunt supt cer. Când s-a auzit sunetul acela, mulțimea s-a adunat și a rămas încremenită; pentru că fiecare îi auzea vorbind

în limba lui. Toți se mirau, se minunau, și ziceau unii către alții: „Toți aceștia care vorbesc, nu sunt Galileeni? ... îi auzim vorbind în limbile noastre lucrurile minunate ale lui Dumnezeu!” (Faptele Apostolilor 2:1-11).

Cincizecimea era o sărbătoare anuală ce avea loc în Ierusalim. Pelerinii evrei din întreaga lume veneau la Ierusalim pentru această sărbătoare. Așadar, acolo se afla o adunare uriașă de evrei din multe regiuni ale pământului, care vorbeau în multe limbi. Totuși, sărbătoarea a fost întreruptă de un eveniment supranatural care a fost marcat printr-o manifestare vizibilă a Duhului Sfânt, anume limbi de foc care s-au odihnit asupra capetelor ucenicilor, ca și printr-o manifestare auzibilă, anume că ucenicii vorbeau despre lucrările minunate ale lui Dumnezeu în limbile tuturor celor prezenți.

După aceea ungere a Duhului, ucenicii au fost oameni schimbați. Ei au început să predice că Isus era Hristosul, Mântuitorul, iar ei nu au mai putut fi opriți nici măcar de amenințarea execuției. În curând, ei au început să ducă mesajul Evangheliei pretutindeni, exact așa cum le poruncise Isus, așa că foarte repede s-a spus despre ei că erau aceia care „au răscolit lumea” (Faptele Apostolilor 17:6). Aceasta este puterea ungerii pe care Duhul o dă fiecărei persoane care își pune credința în Hristos Isus, în noul legământ.

Martin Luther, marele reformator german din secolul al XVI-lea, a vorbit despre „preoția tuturor credincioșilor”. Unii înțeleg din aceasta că nu trebuie să mai existe în biserică nicio deosebire între cler și cei laici, dar nu la asta se referea Luther. El se referea la faptul că lucrarea Împărăției lui Dumnezeu nu este dată doar celor care au vocație de predicatori, învățători, diaconi sau prezbiteri. Dimpotrivă, fiecare credincios este chemat să participe în lucrarea lui Hristos și în lucrarea bisericii. Da, acest lucru poate fi intimidant, dar alături de acea chemare vine și darul Duhului Sfânt, care îi unge și le dă putere tuturor celor din poporul lui Hristos ca să Îl poată sluji.

Capitolul 6

CEL CE ILUMINEAZĂ

În primul an al carierei mele academice, predam la un colegiu din partea de vest a statului Pennsylvania. În semestrul de primăvară, o studentă mi-a cerut să mă întâlnească pentru a discuta o problemă personală. Era destul de tulburată de faptul că experimenta ceea ce uneori, în jargonul studentesc, este denumit „seniorită”. Era în ultimul ei an de studii, nu era căsătorită și n-avea nicio așteptare după o relație cu un bărbat la acea vreme. Era o creștină devotată și zeloasă, așa că voia să știe dacă ar fi fost greșit să se roage ca să își găsească un partener de viață. I-am spus că nu este nimic greșit în a se ruga ca Dumnezeu să-i dea un soț, și chiar am îndemnat-o să facă acest lucru.

La două săptămâni după aceea, a venit să mă vadă din nou, de data aceasta fiind plină de bucurie și fericire. Mi-a spus că „m-am rugat vreme de două săptămâni ca Dumnezeu să-mi dea un soț, și El a răspuns rugăciunii mele”. Am întrebat-o imediat: „Ai cunoscut vreun băiat?” Răspunsul ei a fost: „Nu, încă nu l-am întâlnit, dar

știu că îl vor întâlni foarte curând. Să vedeți, aseară mi-am încercat norocul”.

Cum nu auzisem până atunci o astfel de expresie, am întrebat-o la ce se referea. Ea mi-a spus răspicat: „Ei bine, mă rugam, aveam Biblia înaintea mea, și I-am cerut lui Dumnezeu să îmi arate dacă îmi va da un soț, apoi mi-am închis ochii, am deschis Biblia la întâmplare, și am pus degetul pe pagină. Când am deschis ochii, degetul era pus pe versetul din Zaharia 9:9, care spune: ‚Saltă de veselie, fiica Sionului! Strigă de bucurie, fiica Ierusalimului! Iată că Împăratul tău vine la tine; El este neprihănit și biruitor, smerit și călare pe un măgar, pe un mânz, pe mânzul unei măgărițe’. Acela a fost răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunea mea. Duhul Sfânt mi-a descoperit că mă voi căsători în curând”.

Acesta era un exemplu de „exegeză pneumatică”, un termen inventat de mine pentru acest fel de folosire a Scripturii. O astfel de interpretare a Scripturii are loc printr-un fel de mașinațiune spirituală. Ea nu doar că se află la limita magiei și a superstiției, ci chiar trece granița în acea zonă.

Această studentă încerca să interpreteze Scriptura într-o modalitate care era cu adevărat o ofensă la adresa lui Dumnezeu Duhul Sfânt. Sunt convins că transformarea Bibliei într-un talisman magic nu este în acord cu intenția Duhului în această lucrare de inspirație a Bibliei.

CUM FOLOSEȘTE DUHUL SFÂNT CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU

Un episod oarecum asemănător a existat în viața lui Augustin, marele teolog din primul mileniu. Înainte de convertirea lui, Augustin își câștigase o reputație de om care trăia într-un stil de viață dezordonat și păgân. Mama lui, o creștină evlavioasă pe nume Monica, s-a rugat cu sârguință vreme îndelungată ca fiul său să Îl cunoască pe Hristos.

Într-o zi, așa cum relatează Augustin în memoriile sale, publicate sub titlul *Confesiuni*, el medita în grădină, încercând să înțeleagă adevărul în mijlocul confuziei lui legată de diversele sisteme filozofice din vremea sa. Unii copii se jucau în grădina aceea, iar Augustin i-a auzit cântând un refren ciudat: „*Tolle lege, tolle lege*”, care are sensul de „ia și citește, ia și citește”. Augustin a găsit o copie a Scripturilor creștine și a început să citească. Ele erau deschise la cartea Romani, unde Pavel a spus: „Să trăim frumos, ca în timpul zilei, nu în chefuri și în beții; nu în curvii și în fapte de rușine; nu în certuri și în pizmă; ci îmbrăcați-vă în Domnul Isus Hristos, și nu purtați grijă de firea pământească, pentru ca să-i treziți poftetele” (Romani 13:13-14). Când privirea lui Augustin a ajuns la acel text, a fost zdrobit de vinovăție și trezit să vadă lucrurile lui Dumnezeu. În acel moment, el a fost născut din nou prin Duhul Sfânt.

Care este diferența dintre experiența lui Augustin și cea a studentei mele de la colegiu? Augustin nu a încercat să discearnă voia lui Dumnezeu printr-un proces magic. El pur și simplu a luat Biblia și s-a întâmplat să citească într-un anumit loc. Mai important, Dumnezeu nu i-a dat textului pe care Augustin îl citea un sens pe care Duhul Sfânt nu intenționase să îl aibă atunci când l-a inspirat pe Pavel să îl scrie. Dimpotrivă, Duhul Sfânt l-a făcut capabil pe Augustin să înțeleagă ceea ce textul spune în realitate. N-a existat niciun fel de magie în tot acest lucru.

Eu am fost convertit la Hristos ca urmare a unei discuții avute într-un dormitor de la colegiu, într-o seară din anul 1957. Un coleg student, care era creștin, mi-a vorbit despre Dumnezeu și a argumentat toate lucrurile citând din Biblie. Majoritatea discuției a zburat peste mintea mea și mi-a ieșit pe cealaltă ureche imediat, așa că nu-mi amintesc ce mi-a spus acel tânăr. Dar el a început la un moment dat să vorbească despre înțelepciunea lui Dumnezeu și, când a făcut acest lucru, a deschis Biblia lui la cartea Eclesiastul, citind câteva versete, printre care și pe acesta: „încotro ar cădea copacul, fie spre miazăzi, fie spre miazănoapte, în locul unde cade, acolo rămâne” (v. 11:3b). Când am auzit aceste cuvinte, dintr-o dată am fost copleșit gândindu-mă la mine ca la un copac care căzuse și stătea inert, ros de la rădăcină. Am conștientizat că eram exact în acea stare

spirituală, ca un copac căzut, și aveam să rămân așa pe vecie dacă Dumnezeu nu făcea ceva pentru a mă salva. Aceasta n-a fost o aplicație greșită a acelu text. Eu cred că Dumnezeu Duhul Sfânt a folosit acel text pentru a mă trezi la credința mântuitoare.

Acestea sunt exemple a ceea ce noi denumim *iluminare divină*, o altă lucrare importantă a Duhului Sfânt. Noi trebuie să deosebim lucrarea Duhului Sfânt în iluminare de lucrarea extrem de importantă a revelației. Duhul Sfânt a inspirat revelația biblică, adevărul lui Dumnezeu care ne este descoperit în Biblie. Aceasta este informația care vine la noi în ultimă instanță din gândul lui Dumnezeu Însuși. Prin contrast, iluminarea nu aduce nicio informație nouă. Ea se întemeiază pe informația pe care Duhul a dat-o deja în Scriptură. Când Duhul a folosit acel cântec de copii pentru a-l stârni pe Augustin să citească pasajul din Romani, El nu a inspirat în acel moment o nouă informație de dragul lui Augustin. Dimpotrivă, El l-a îndreptat pur și simplu pe Augustin să citească un pasaj al Scripturii care exista acolo, la dispoziția oricui. Dar mii și mii de oameni au citit acel text și nu s-au regăsit în el. Ei n-au fost convinși de acele versete, ci au rămas neatinși pentru că au fost orbi față de puterea și semnificația lor. Augustin a avut însă parte de iluminarea Duhului Sfânt. Cu alte cuvinte, Duhul a lucrat în Augustin pentru a-l ajuta să înțeleagă adevărul lui Dumnezeu în cuvintele pe care le-a citit.

CERCETÂND „LUCRURILE ADÂNCI ALE LUI DUMNEZEU”

Creștinii se numără printre cei iluminați, cei care au fost treziți de Dumnezeu – nu prin niște guru din Himalaya, ci prin Duhul Sfânt care a folosit lumina Cuvântului lui Dumnezeu. Vedem acest lucru prezentat clar în prima Epistolă către Corinteni a apostolului Pavel, unde citim următoarele:

„Totuși ceea ce propovăduim noi printre cei desăvârșiți, este o înțelepciune; dar nu a veacului acestuia, nici a frunțașilor veacului acestuia, care vor fi nimiciți. Noi propovăduim înțelepciunea lui Dumnezeu, cea tainică și ținută ascunsă, pe care o rânduse Dumnezeu, spre slava noastră, mai înainte de veci, și pe care n-a cunoscut-o niciunul dintre frunțașii veacului acestuia; căci, dacă ar fi cunoscut-o, n-ar fi răstignit pe Domnul slavei. Dar, după cum este scris: ‚Lucruri, pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit, și la inima omului nu s-au suit, așa sunt lucrurile, pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc’. Nouă însă Dumnezeu ni le-a descoperit prin Duhul Său. Căci Duhul cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu” (2:6-10).

Ce vrea să ne spună Pavel când afirmă că „Duhul cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu”? Când noi folosim cuvântul *a cerceta*, de obicei ne referim la actul de a încerca să găsim ceva pe care vrem să-l localizăm sau să-l descoperim. Dacă mă aflu în cău-

tarea cunoștinței, într-o cercetare după cunoaștere, încerc să învăț ceva ce nu știu în prezent. Așadar, când Pavel spune că Duhul cercetează lucrurile adânci ale lui Dumnezeu, pare că vrea să se refere la faptul că cea de-a treia Persoană a Trinității ar căuta o cunoaștere pe care nu ar avea-o. Dar dacă concluzionăm că ar exista anumite lucruri pe care Duhul Sfânt nu le-ar cunoaște, atunci distrugem doctrina Trinității. O astfel de lipsă a cunoașterii din partea Duhului ar anula Dumnezeirea Lui ca membru al Trinității. Așadar, trebuie să îndreptăm această întrebare într-o altă direcție, acceptând ceea ce restul Scripturii ne învață despre Duhul Sfânt – anume că El este parte a Dumnezeirii și de aceea este atotștiutor. Astfel, El nu cercetează adâncimile lui Dumnezeu pentru a-Și crește cunoașterea. Dimpotrivă, Pavel ne spune aici că Duhul Sfânt cercetează lucrurile adânci ale lui Dumnezeu *pentru noi*. Duhul acționează ca o torță și strălucește asupra textului Scripturii, atunci când noi îl citim, dându-ne capacitatea de a-i înțelege sensul. Când acest lucru se petrece, vedem clar adevărul lui Dumnezeu. Fiecare dintre cei care sunt creștini au avut această experiență în mod repetat de-a lungul vieții. Noi citim din Scriptură, și dintr-o dată un adevăr specific pare să sară de pe pagini și să ne străpungă sufletele. Aceasta este lucrarea Duhului Sfânt în iluminarea noastră.

În anul 1734, la Northampton, Massachusetts, a fost rostită o predică despre care eu cred că a fost una

dintre cele mai importante predici rostite vreodată pe pământ american. Omul care a predicat-o, Jonathan Edwards, este cunoscut mai mult pentru o altă predică, „Păcătoșii în mâinile unui Dumnezeu mânios”, pe care a rostit-o la Enfield, Connecticut, în 1741. Multe antologii ale literaturii americane includ predica „Păcătoșii în mâinile unui Dumnezeu mânios” ca pe o piesă reprezentativă a scrierilor din coloniile Noii Anglii. Totuși, predica pe care am menționat-o mai întâi ca fiind atât de importantă a primit titlul „O lumină divină și supranaturală, dată imediat sufletului prin Duhul lui Dumnezeu, demonstrată a fi o învățătură deopotrivă biblică și rațională”. Această predică nu este foarte cunoscută, dar eu cred că, dacă există vreo predică ce ilustrează geniul lui Edwards, ea trebuie să fie aceea. În această predică, Edwards vorbește despre iluminarea supranaturală. El definește această lumină spirituală prin a spune următoarele:

„Ea poate fi descrisă în felul următor: o conștientizare autentică a superiorității divine a lucrurilor revelate în Cuvântul lui Dumnezeu, și o convingere asupra veridicității și realității acestora. Această lumină spirituală constă în primul rând dintr-o conștientizare reală a superiorității divine a lucrurilor revelate în Cuvântul lui Dumnezeu. O convingere spirituală și mântuitoare asupra veridicității și realității acestor lucruri izvorăște dintr-o astfel de conștientizare a excelenței divine și a gloriei lor. Astfel, această convingere legată de adevărul acestor lucruri este un

efect și o consecință naturală a faptului că omul vede gloria lor divină”.⁴

Potrivit lui Edwards, efectul primordial al lucrării de iluminare a Duhului Sfânt este că ne trezește la conștientizarea excelenței divine a lucrurilor lui Dumnezeu. Noi putem fi convinși că Hristos este divin și totuși să nu surprindem dulceața aceluia fapt. Poate să nu existe încă dragoste pentru El în sufletele sau inimile noastre. Duhul Sfânt trezește în noi o sensibilitate față de puritatea lucrurilor lui Dumnezeu. Totuși, El nu operează împotriva Cuvântului lui Dumnezeu. Duhul Sfânt lucrează în Cuvânt, folosindu-se de Cuvânt, și prin Cuvânt. Cu alte cuvinte, El ne duce la revelația lui Dumnezeu și ne-o arată într-un astfel de mod încât depășește ostilitatea noastră naturală față de adevărul lui Dumnezeu și ne arată atractivitatea Lui. Așa cum Ezechiel a înghițit sulul cu toate cuvintele lui amare, dar dintr-o dată l-a simțit dulce ca mierea în gura lui (3:3), tot așa cuvintele lui Dumnezeu devin dulci tuturor aceluia care le văd prin această lumină a Duhului, care cercetează Cuvântul.

⁴ Jonathan Edwards, “A Divine and Supernatural Light, Immediately Imparted to the Soul by the Spirit of God, Shown to be Both Scriptural and Rational Doctrine,” http://www.ccel.org/e/edwards/sermons/supernatural_light.html, accesată la 5 Iulie 2012.

DESPRE AUTOR

Dr. R.C. Sproul a fost fondatorul și președintele Ligonier Ministries, păstorul fondator al Saint Andrew's Chapel din Sanford, Florida, primul președinte al Reformation Bible College și redactor șef al revistei *Tabletalk*. Programul său radio intitulat *Renewing Your Mind*, este transmis zilnic pe sute de posturi de radio din întreaga lume și poate fi ascultat online.

El a fost autorul a peste 100 de cărți, printre care *The Holiness of God, Chosen by God*, și *Everyone's a Theologian*.

El a fost recunoscut în lume ca argumentele sale articulate în apărarea ineranței Scripturii și a nevoii ca poporul lui Dumnezeu să fie întemeiat convingător în Cuvântul Lui.

MAGNA GRATIA

Noi vestim Evanghelia harului

Asociația MAGNA GRATIA este o organizație non-profit care își concentrează eforturile pe proclamarea Evangheliei prin literatură consecventă doctrinar, prin evanghelizare și echiparea bisericilor evanghelice de limba română.

Dacă ai fost binecuvântat citind această carte, poți ajuta la binecuvântarea altui credincios, prin unul sau mai multe lucruri, după cum urmează:

1) Recomandă mai departe această carte!

2) Vizitează paginile noastre de internet la adresa **magnagratia.org** și află mai mult despre lucrarea noastră, și citește GRATUIT cele peste 250 de cărți ale unora dintre cei mai buni autori creștini din istorie.

3) Rămâi conectat la noutățile MAGNA GRATIA abonându-te pe website, așa încât să fii anunțat când publicăm noi resurse și vizitând pagina noastră de Facebook la adresa www.fb.com/MagnaGratiaRomania.

4) Spune-le și altora despre lucrarea noastră.

5) Roagă-te pentru noi.

6) Donează și ajută-ne să mergem mai departe cu această lucrare. Donațiile se pot face online, la adresa www.magnagratia.org/donatii.html

Pentru orice alte informații, scrie-ne la contact@magnagratia.org. Mulțumim!

Este Duhul Sfânt o forță, energie cosmică sau Dumnezeu adevărat?

Persoana și lucrarea Duhului Sfânt trezește mult interes în vremea noastră, dar și multă confuzie. Mulți oameni nu înțeleg pe deplin cine este Duhul sau cum lucrează El în viețile noastre. Unii pretind chiar că Duhul le-ar vorbi în afara Bibliei.

În această carte, Dr. R.C. Sproul elimină această confuzie prin a apela la Scriptură. După ce arată cine este Duhul Sfânt, Dr. Sproul schițează apoi pe scurt lucrarea Duhului în lume, de la regenerarea păcătoșilor până la sfințirea și împuternicirea copiilor lui Dumnezeu.

Seria de cărți **Întrebări Cruciale**, de Dr. R.C. Sproul, oferă răspunsuri succinte la întrebări importante ridicate de creștini și de necredincioși curioși deopotrivă.

Dr. R.C. Sproul a fost fondatorul Ligonier Ministries, păstorul fondator al Saint Andrew's Chapel din Sanford, Florida și primul președinte al Reformation Bible College. El a fost autorul a peste 100 de cărți, inclusiv *The Holiness of God*.

MAGNA GRATIA
magnagratia.org

**BIBLIOTECA
LIGONIER**